

การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

Promoting Student's Discipline of the Schools in Amphoe Plapak under
The Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 1

มัตติกา จอกทอง¹ สุเทพ ทองประดิษฐ์² และ มนตรี อนันตรักษ์³

Mattika Chokthong,¹ Suthep Thongpradista² and Montree Anantarak³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² Ed.D. (Educational Administration) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 1 2) เปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนและนักเรียน 3) เปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 362 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางของเคริจซ์และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.26-0.76 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนส่งเสริมวินัยนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ครูผู้สอนและนักเรียนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผู้สอนและนักเรียนในขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การส่งเสริมวินัยนักเรียน / ความรับผิดชอบต่อตนเอง / คุณธรรมนักเรียน / ค่านิยมนักเรียน / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครพนม

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate the promotion of student's discipline in Plapak district schools under the Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1, 2) compare the promotion of student's discipline according to the opinions of teachers and students, and 3) to compare the promotion of student's discipline as perceived by teachers and students of different-sized schools. A sample of 362 people used in the study was selected by stratified random sampling. The sample size was determined using a grid of Krejcie and Norgan. The instrument used was a 5-rating scale questionnaire which had discrimination values of a 0.26-0.76 range and a reliability value of 0.9. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and t-test including F-test for hypothesis testing. The results showed that : 1) the schools promoted student's discipline as a whole at high level; 2) the opinions of teachers and students were not different as a whole and each aspect; 3) the teachers and students with their opinion as a whole and each aspect showed no difference at the .01 level of significance.

Keywords : Promotion of Student's Discipline / Self-Responsibility / Student's Virtue / Student's Value /
Office of Nakhon Phanom Educational Service Area

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดจุดหมายและหลักการในมาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ 1 ไว้ว่า “มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) และหลักสูตรยังได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีวินัย เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) ในส่วนการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย จำแนกออกเป็น 6 ด้าน คือ การตรงต่อเวลา ความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถว การแสดงความเคารพ และด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน ซึ่งด้านการตรงต่อเวลาเป็นการส่งเสริมให้รู้จักการจัดการและวางแผนการใช้เวลาในการทำกิจกรรมใดๆ ให้ถูกต้อง แต่พยายามทำให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ด้านความสะอาดนั้น ส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองประพฤติตนเองบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน ในด้านการแต่งกายส่งเสริมให้รู้จักแต่งกายให้เหมาะสมถูกกาลเทศะ ส่วนด้านการเข้าแถวตามโอกาสต่างๆ ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัยด้านการแสดงความเคารพรู้จักมารยาทในการแสดงความเคารพในโอกาสต่างๆ ด้วยกิริยาจากที่สุภาพ ส่วนด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับตามจรรยาบรรณและการแต่งกายของนักเรียนและนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546) ดังนั้นการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะว่า เป็นบุคคล ที่อยู่ในวัยแห่งการเสริมสร้างการเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว เป็นวัยที่มีความคิดอยากเป็นอิสระซึ่งต้องเผชิญกับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

มีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ภู่วาม แสดงออกทางอารมณ์อย่างรุนแรง จากลักษณะการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นที่กล่าวมาแล้วนั้น อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์เป็นปัญหาของสถานศึกษาของสังคม และประเทศชาติได้ในที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษา ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องร่วมมือร่วมใจ เข้มงวดกวดขัน และต้องตั้งเกณฑ์ เพื่อหามาตรการป้องกันแก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและร่วมกันเสริมสร้างกิจกรรมที่ต้องพัฒนาเยาวชน ให้มีความประพฤติที่ดี และมีระเบียบวินัย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ทวีศักดิ์ ใจนวน. 2552) จากหลักการเหตุผลดังกล่าว เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความรู้ รับผิดชอบต่อตนเอง ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนเองทั้งผลดีและผลเสีย และพยายามปรับปรุงความรับผิดชอบต่อตนเองปฏิบัติตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ จากการศึกษาข้างกล่าวทำให้ ผู้ศึกษาซึ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนในโรงเรียนต้องกำกับดูแลนักเรียน ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ที่สำคัญคือความมีระเบียบวินัย จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ในการส่งเสริมวินัยนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

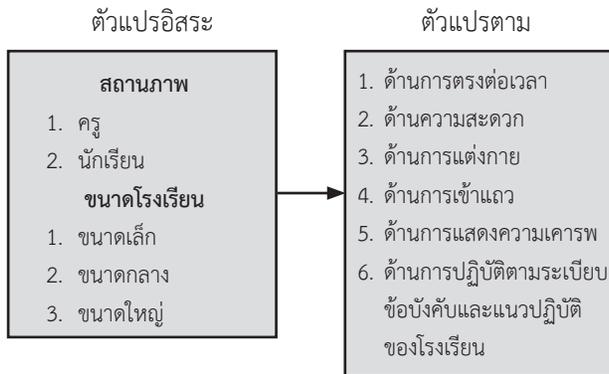
1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนแตกต่างกัน
2. การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

มีกรอบการวิจัยตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวินัยนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียนอำเภอปลาปากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 6,426 คน จำแนกเป็นครูผู้สอน จำนวน 351 คน นักเรียน จำนวน 6,075 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จำแนกเป็นครู จำนวน 147 คน นักเรียน จำนวน 215 คน รวมจำนวน 362 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (มนตรี อนันต์รักษ์ และคณะ. 2551)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพและขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน \ สถานภาพ	ครู		นักเรียน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	136	75	1,933	125	2,069	200
ขนาดกลาง	143	56	2,560	70	2,703	126
ขนาดใหญ่	72	16	1,582	20	1,654	36
รวม	351	147	6,075	215	6,426	362

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วยสถานภาพ และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก โดยมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Liker' Five Rating Scale) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอปลาปากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2555

2. ผู้ศึกษานำหนังสือพร้อมแบบสอบถาม จำนวน 362 ชุด ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และได้เก็บกลับคืนมา จำนวน 362 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้ศึกษาออกเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ
- การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
  - 3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือในการวิจัย โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence)

3.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item Total Correlation) ของเพียร์สัน

3.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานค่าที (t-test Independent) เปรียบเทียบความคิดเห็นตามสถานภาพระหว่างครู และนักเรียน และค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

สรุปผลการวิจัย

1. การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การส่งเสริมวินัยนักเรียน

การส่งเสริมวินัยนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการส่งเสริม
1. ด้านการตรงต่อเวลา	4.13	0.29	มาก
2. ด้านความสะอาด	3.83	0.26	มาก
3. ด้านการแต่งกาย	3.95	0.20	มาก
4. ด้านการเข้าแถว	3.87	0.27	มาก
5. ด้านการแสดงความเคารพ	4.09	0.33	มาก
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน	4.15	0.24	มาก

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน

วินัยนักเรียน	สถานภาพ				t	sig
	ครู		นักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการตรงต่อเวลา	4.16	0.29	4.10	0.30	1.83	.06
2. ด้านความสะอาด	3.84	0.25	3.83	0.27	0.48	.63
3. ด้านการแต่งกาย	3.95	0.20	3.96	0.21	-0.37	.71
4. ด้านการเข้าแถว	3.88	0.28	3.87	0.27	0.14	.88
5. ด้านการแสดงความเคารพ	4.09	0.32	4.09	0.35	0.11	.91
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน	4.12	0.22	4.17	0.26	-1.66	.10
รวม	.01	.16	.00	.18	.26	.79

3. การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านการตรงต่อเวลา	ระหว่างกลุ่ม	.038	2	0.02	0.21	.81
	ภายในกลุ่ม	31.53	359	0.09		
	รวม	31.57	361			
2. ด้านความสะอาด	ระหว่างกลุ่ม	0.00	2	0.00	0.03	.97
	ภายในกลุ่ม	24.58	359	0.07		
	รวม	24.58	361			
3. ด้านการแต่งกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.00	0.08	.92
	ภายในกลุ่ม	15.13	359	0.04		
	รวม	15.14	361			

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน (ต่อ)

การส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
4. ด้านการเข้าแถว	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.00	0.05	.95
	ภายในกลุ่ม	27.16	359	0.08		
	รวม	27.16	361			
5. ด้านการแสดงความเคารพ	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.25	2.21	.11
	ภายในกลุ่ม	40.07	359	0.11		
	รวม	40.56	361			
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.17	.84
	ภายในกลุ่ม	21.58	359	0.06		
	รวม	21.60	361			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.01	0.20	.82
	ภายในกลุ่ม	10.87	359	0.03		
	รวม	10.88	361			

อภิปรายผลการวิจัย

1. การวิจัยเป็นการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแสดงความเคารพ ด้านการแต่งกาย ด้านการเข้าแถว และด้านความสะอาด อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม และแก้ไขความประพฤตินักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยประพฤติตนเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความตระหนักและสร้างความเข้าใจที่ดี สร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตที่ดีในสังคมโดยใช้การพัฒนาวินัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักเรียน ตามแนวยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ที่กำหนด

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษาคือสถานศึกษาจะต้องแสวงหาแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนอย่างมีความสุข และสามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรโดยการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและเน้นการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีทักษะในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ออกกฎกระทรวงให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาในสังกัด ตามกฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.2548 ดังนั้น จึงทำให้ผู้บริหารและครูได้เอาใจใส่ในการดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียนเป็นอย่างมาก และเห็นความสำคัญ ซึ่งงานส่งเสริมวินัยนักเรียนเป็นงานช่วยเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิต เป็นเครื่องปลูกฝังการรู้จักควบคุมตนเอง ให้เป็นคนดี มีความเจริญก้าวหน้าที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้น จึงต้องอาศัย วินัยเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติร่วมกัน นอกจากนี้จะเป็นการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมแล้ว วินัยยังทำให้สมาชิกงาม ดี วิเศษ ไปจากสังคมที่ไม่มีวินัยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ มุกตอกไม้ (2550) ที่ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปลาปาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบผลดังนี้

1.1 ด้านการตรงต่อเวลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนและปลูกฝังวินัยด้านการตรงต่อเวลาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ มุกตอกไม้ (2550) ที่ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียน วัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านการตรงต่อเวลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูมีการประชุมชี้แจงระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนให้นักเรียนรับทราบและถือปฏิบัติ มีการให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติตนในการทำความดีเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ของร่างกาย เครื่องแต่งกาย และสมุดแบบเรียน

อย่างต่อเนื่อง มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหา เติมนรณรงค์รักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมบริเวณโรงเรียนและชุมชนจัดกิจกรรมประกวดคำขวัญการรักษาความสะอาดให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติตนในการกระทำความดี และครูมีการส่งเสริม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติ ด้านความสะอาดของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ มุกดอกไม้ (2550) ที่ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านความสะอาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการแต่งกาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งกายให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน แต่งกายถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนดแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการลงโทษเมื่อนักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้อง ครูมีการว่ากล่าวตักเตือน-ลงโทษ มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรนักเรียนที่แต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมีการตรวจเครื่องแต่งกายของนักเรียนหน้าเสาธงหรือก่อนเข้าเรียน มีการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งกายของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพิจิตตรา วิชะนา (2554) ที่ศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายคำเตย อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายอยู่ในระดับประสบผลสำเร็จดี

1.4 ด้านการเข้าแถว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติในการเข้าแถวประจำวันของนักเรียน มีการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเข้าแถวให้นักเรียนปฏิบัติอย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าแถวซื้ออาหาร ตามลำดับก่อนหลัง มีการดูแลให้นักเรียนเข้าแถวร่วมกิจกรรมทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบ และมีการแนะนำให้รู้จักควบคุมตนเอง ในการเข้าแถว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ มุกดอกไม้ (2550) ที่ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 การส่งเสริมวินัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการแสดงความเคารพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูมีการส่งเสริม กำกับ ติดตาม การปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงความเคารพ ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552) ที่ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการแสดงความเคารพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552) ที่ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอปากซังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากในการดำเนินการส่งเสริมวินัยของ นักเรียนนั้น ครูผู้สอนมีการประชุมชี้แจงระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเกี่ยวกับ การส่งเสริมวินัยให้นักเรียนได้รับทราบและถือปฏิบัติ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยนักเรียน และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555)

3. การเปรียบเทียบการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนทุกขนาดได้ดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียน ตามจุดหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ผู้เรียนเป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเกียรติ จอมไพศรี (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย ด้านความสะอาดมีค่าเฉลี่ยต่ำ ผู้บริหารและครูควรจัดให้มีนักเรียน แกนนำเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียน และจัดกิจกรรม ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการรวมกลุ่มเครือข่ายในการพัฒนาส่งเสริมวินัยนักเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีต่อไป

2. ผู้บริหารและครูมีการกำหนดแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ มีป้ายเตือน ป้ายคำขวัญต่างๆ และจัดกิจกรรมประกวดคำขวัญการรักษาความสะอาด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทการส่งเสริมวินัยนักเรียนของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อหาสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนา การส่งเสริมวินัยนักเรียนต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์หรือรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนดีเด่น ด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Anantarak, Montree and Others. (2008). *The Basics of Research*. 7th Ed. Kalasin : Prasan Press.
- มนตรี อนันตวัชร และคณะ. (2551). *พื้นฐานการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- Jainuan, Thaweesak. (2009). *Development of Students' Discipline in the Schools under the Office of Loei Educational Service Area 1*. An M.Ed. Thesis. Loei : Loei Rajabhat University.
- ทวีศักดิ์ ไจนวน. (2552). *การพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Jomphraisri, Surakiat. (2012). *Development of Students' Discipline in the Schools under the Office of Khaon Kaen Educational Service Area 5*. An M.Ed. Thesis. Loei : Loei Rajabhat University.

สุรเกียรติ จอมไพศรี. (2555). *การพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Ministry of Education. (2008). *The Core Curriculum of Basic Education*. Bangkok : The Press of Thailand Agricultural Cooperatives Community.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Mukdokmai, Suri. (2007). *The Promotion of Students' Discipline according to the Opinion of Teachers in Wat Saengsan School under the Office of Pathum Thani Educational Service Area 2*. An M. Ed. Thesis. Phranakhon Sri-ayudhaya : Phranakhon Sri-ayudhaya Rajabhat University.

สุรีย์ มุกตอกไม้. (2550). *การส่งเสริมวินัยนักเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียนวัดแสงสรรค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

Office of the Academic and Educational Standards. (2012). *Lessons Learned from Activity for Developing the Students Based on the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (2008)*. Bangkok : Office of the Basic Education Commission.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *การถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Office of the Basic Education Commission. (2003). **A Way in Practice concerning the Operating of Students' Disciplinary Enhancement in the Schools under the Office of the Basic Education Commission.** Bangkok : Office of the Basic Education Commission.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. (2004). **A Strategy and Way to the Prevention of the Problems of Students Who Have Inappropriate Behavior.** Bangkok : Office of the Basic Education Commission.

_____. (2547). **ยุทธศาสตร์และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Wichana, Phichitra. (2011). **The Results of Operating the Students' Discipline Enhancement in the Schools under the Network Group of Kham Toei, Mueang District, Office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1.** An M.Ed. Independent Study. Nakhon Phanom : Nakhon Phanom University.

พิจิตตรา วิชนะนา. (2554). **ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่าย คำเตย อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1.** การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.